

אוניברסיטת תל-אביב
הפקולטה למדעי החברה ע"ש גרשון גורדון
בית הספר לעבודה סוציאלית ע"ש בוב שאפל

פרקטיקת מדיניות בעבודה סוציאלית 1110.3020.01 (2 ש"ס)

Policy Practice in Social Work

תואר I, שנה ג', סמסטר א', שנה"ל תשפ"א, 2020-2021

יום ב', 12-14

ד"ר ליה לוי

בהתאם לקוד האתי המנחה את עבודתם, השיח המקצועי המאפיין אותם והפרספקטיבה הייחודית באמצעותה הם מתמודדים עם בעיות חברתיות, נקראים עובדים סוציאליים ועובדות סוציאליות לפעול למציאת פתרונות המקדמים צדק חברתי בכל רמות ההתערבות. בכלל הרמות הללו, גם ההשפעה על המדיניות החברתית המעצבת באופנים שונים ודרמטיים את מציאות חייהם של לקוחות, את חלוקת המשאבים והנגישות לזכויות בחברה, וכן את תנאי העבודה של העובדים והעובדות עצמם.

בקורס זה נלמד כיצד לגייס את הידע שברשותנו בנושא מדיניות חברתית לטובת **השפעה אקטיבית**

על תהליכים ברמת המאקרו. זאת, באמצעות למידת שיטות ניתוח, פעולה והתמודדות יצירתית עם מדיניות, ותקשורת עם קובעי/ות מדיניות, מוטבי/ות השינוי ושותפים/ות נוספים לדרך השינוי. הלמידה בקורס תתבצע באמצעות הרצאות, הרצאות אורח, קריאה ביקורתית ותרגולים בתוך ומחוץ לכיתה.

דרישות קדם: מבוא לרווחה חברתית, מדינת הרווחה בישראל, שירותי רווחה אישיים והמערכות להבטחת הכנסה.

יום ושעת קבלה: בזום, בתיאום מראש (levinlia@tauex.tau.ac.il).

ע' ההוראה בקורס: עו"ס שני שקד. הפגישות עמה, בזום, בתיאום מראש (shanishaked@mail.tau.ac.il). ניתן

ורצוי גם להפנות שאלות לגבי חומר הקורס, ככל שיידרש, למרצה ולע' ההוראה באמצעות האימייל.

חובות הקורס

הקורס יילמד בצורה מקוונת א-סינכרונית. על התלמידות והתלמידים מוטלת האחריות לצפות בכל השיעורים שיועלו לאתר, ולקרוא את חומרי הקריאה.

2. **עבודה מסכמת.** פרטים לגבי העבודה המסכמת יימסרו במהלך הסמסטר.

משקל העבודה המסכמת בציון הסופי בקורס - 100%. המועד האחרון להגשתה - 3.3.21. אנא הגישו את העבודה במודל, ובמקביל שלחו אותה באמצעות האימייל לע' ההוראה. עבודות שישלחו באימייל לאחר מועד ההגשה האחרון, ייחשבו כאילו הוגשו באיחור.

שימו לב כי על פי נוהלי בית הספר: בקורס שבו מטלת הסיום היא עבודת סיכום – נקבע מועד בו רשאי התלמיד להגיש עבודה במועד אחד בלבד. הגשת עבודה באיחור של עד שבוע, ללא אישור וועדת התלמידים, תגרור הורדה של 5 נקודות מציון העבודה. הגשה באיחור מעבר לשבוע ימים תגרור הורדה של 10 נקודות מציון העבודה על כל שבוע שיחלוף. שימו לב כי אין אפשרות לתקן עבודה בקורס.

פריטי קריאה

פרקטיקת מדיניות כהתערבות רלוונטית ואקטיבית לשינוי חברתי

טימר, א. פרומר, ד. ווייס-גל ע. (2014). מאבק למניעת סגירתו של הוסטל לנפגעי נפש: מעורבות סטודנטים לעבודה סוציאלית בפרקטיקת מדיניות. *חברה ורווחה, לד* (1), 27-50.

פרקטיקת מדיניות - מהות, הגדרות, תפקידים ומסגרת קונצפטואלית וקונטקסטואלית

קריאת חובה

וייס-גל, ע. וגל, ג'. (2011). *פרקטיקת מדיניות בעבודה סוציאלית*. ירושלים, ישראל: מאגנס. (פרקים 2-3)

Levin, L. (2019). Re-thinking Social Justice: A contemporary challenge for Social Good. *Research on Social Work Practice, 30*(2), 186-195

Mor Barak, M. E. (2018, ahead of print). The practice and science of social good: Emerging paths to positive social impact. *Research on Social Work Practice*.

Jacobs, K. (2017). Better politics: Narratives of indignation and the possibility of a prosocial politics. In: R. Atkinson, L. Mckenzie & S. Winlow (Eds.), *Building better societies: Promoting social justice in a world falling apart* (pp. 27-38). Bristol, UK: Bristol University Press.

McKendrick, D., & Webb, S. A. (2014). Taking a political stance in social work. *Critical and Radical Social Work, 2*(3), 357-369.

קריאת רשות

וייס-גל, ע. וגל, ג'. (2011). *פרקטיקת מדיניות בעבודה סוציאלית*. ירושלים, ישראל: מאגנס. (פרק 4)

וייס-גל, ע. ופילוסוף, ר. (2012). מהותה של פרקטיקת המדיניות בעבודה סוציאלית. בתוך: חובב, מ., לונטל, א. וקטן, י. (עורכים). *עבודה סוציאלית בישראל* (עמ' 285-307). תל אביב, ישראל: הקיבוץ המאוחד.

יונה, י. וספיבק, א. (2012). *אפשר גם אחרת: מתווה לכינונה של חברה מתוקנת*. תל אביב, ישראל: הקיבוץ המאוחד.

כורזים, י. (1978). העובד הסוציאלי כמתריע חברתי. *ביטחון סוציאלי, 16*, 124-131.

כורזים, י. (1985). היערכות עובדים סוציאליים כמסנגרים וכמתריעים חברתיים בתקופה של צמצום משאבים. *ביטחון*

סוציאלי, 27, 128-136.

Dawyer, P. (2013). Social justice. In P. Dawyer, P. & S. Shaw, S. (Ed.), *An introduction to social policy* (pp. 14-25). London, UK: Sage.

Dominelli, L. (2012). *Green social work: From environmental crises to environmental justice*. Cambridge, MA: Polity.

Feldman, G. (2020). Making the connection between theories of policy change and policy practice: A new conceptualization. *British Journal of Social Work, 50*(4), 1089-1106.

Jansson, B. S. (2003). *Becoming an effective policy advocate*. Pacific Grove, CA: Thomson Brooks/Cole. (Chapter 2)

Knoepfel, P., Larrue, C., Varone, F., & Hill, M. (2007). *Public policy analysis*. Bristol, UK: Policy Press. (Chapters 2-5)

Reisch, M. (Ed.) (2018). *Social policy and social justice*. San Diego, CA: Cognella.

גישת יובלי/אפיקי המדיניות

קריאת חובה

Kingdon, J. W. (1995). *Agendas, alternatives and public policy*. New York, NY: Parker Collins. (pp. 196-208).

קריאת רשות

קדמן, י. (1992). החוק למניעת התעללות בקטינים וחסרי ישע - נקודת מפנה ביחס החברה הישראלית להתעללות בילדים. *ביטחון סוציאלי*, 38, 135-146.

אסטרטגיות בפרקטיקת מדיניות: הרצוי, המצוי, וחוכמת/חובת השימוש המושכל ("Talking 'bout a revolution")

קריאת חובה

וייס-גל, ע. וגל, ג'. (2011). *פרקטיקת מדיניות בעבודה סוציאלית*. ירושלים, ישראל: מאגנס. (פרק 5-6)

Jansson, B. S. (2003). *Becoming an effective policy advocate*. Pacific Grove, CA: Thomson Brooks/Cole. (Chapter 10)

Levin, L., & Liberman, A. (2019). A case for critical social work action. *Families in Society*, 100(3), 248-259.

Reisch, M. (2018). *Macro social work practice: Working for change in a multicultural society*. San Diego, CA: Cognella. (Chapters 1, 2)

קריאת רשות

Hoefler, R. (2016). *Advocacy practice for social justice*. Chicago, IL: Lyceum.

Jansson, B. S. (2003). *Becoming an effective policy advocate*. Pacific Grove, CA: Thomson Brooks/Cole. (Chapters 9, 11, 13, 14)

פרקטיקת מדיניות: שלבי פעולה

קריאת חובה

וייס-גל, ע. וגל, ג'. (2011). *פרקטיקת מדיניות בעבודה סוציאלית*. ירושלים, ישראל: מאגנס. (פרק 7)

Beresford, P. (2016). *All our welfare: Towards participatory social policy*. Bristol, UK: Policy Press. (Chapters 9, 12)

Jansson, B. S. (2003). *Becoming an effective policy advocate*. Pacific Grove, CA: Thomson Brooks/Cole. (Chapters 5, 7, 8)

Nouman, H., Levin, L., & Lavee, E. (2020). Working through barriers: Shaping social workers' engagement in policy practice. *British Journal of Social Work*, 50(4), 1107-1125

קריאת רשות

Ersing, R. L., & Loeffler, D. N. (2008). Teaching students to become effective in policy practice: Integrating social capital into social work education and practice. *Journal of Policy Practice*, 7

(2-3), 226-238.

Jansson, B. S. (2003). *Becoming an effective policy advocate*. Pacific Grove, CA: Thomson Brooks/Cole. (Chapter 6)

דוגמאות לפרקטיקת מדיניות וקריאה נוספת להרחבה היריעה

וייס-גל, ע. (2019). פרקטיקת מדיניות בעבודה סוציאלית: דרך לקידום פתרון בעיות ואיכות חיים של פרטים, משפחות וקהילות. בתוך ס. שפרן-תקוה, י. שמר וי. ווייס (עורכים), *מפגשים בעולם הבריאות: מטפל, מטופל ומה שביניהם* (עמ' 139-155). ירושלים, ישראל: אקדמון.

מימון, א., אמזלק, נ., אפשטיין, ב., גרוס, ת., ורעי, ג. (2008). ניטור ככלי לשינוי חברתי: המקרה של פרויקט "עם יד על הלב" - פרויקט המעקב אחרי "תכנית ויסקונסין" של עמותת "מחויבות לשלום ולצדק חברתי" ושל "עמותת סינגור קהילתי". ירושלים, ישראל: הקרן לירושלים.

קאופמן, ר. (2005). מעורבות סטודנטים ומרצים בקידום הזכות לביטחון תזונתי. *חברה ורווחה*, כ"ה, 511-531. קמינסקי, ש., יודס, ג., גודס-גרינבאום, ע. (2006). קואליציית ארגונים לשם השפעה על חקיקה ויישום חקיקה. בתוך: מ. חובב ופ. גיטלמן (עורכים). *מבידול לשילוב - התמודדויות עם מוגבלויות בקהילה* (עמ' 361-395). ירושלים, ישראל: הוצאת כרמל.

Brawley, E. A., & Martinez-Brawley, E. E. (1999). Promoting social justice in partnership with the mass media. *Journal of Sociology and Social Welfare*, 26, 63-86.

Dalrymple, J., & Boylan, J. (2013). *Effective advocacy in social work*. London, UK: Sage. (Chapters 1, 2)

Haynes, K. S., & Mickelson, J. S. (2003). *Affecting change: Social workers in the political arena* (5th ed.). Boston, MA: Allyn and Bacon. (Chapters 7-8)

Jackson-Elmoore, C. (2005). Informing state policymakers: Opportunities for social workers. *Social Work*, 50, 251-261.

Martinez-Brawley, & Gualda, E. (2009). Portraying immigrants to the public: Mexican workers in the USA and African workers in Spain. *International Social Work*, 52, 299-312.

Moth, R., & Lavalette, M. (2019). Social policy and welfare movements "from below": The Social Work Action Network (SWAN) in the UK (2019). In U. Klammer, S. Leiber & S. Leitner, *Social work and the making of social policy* (Chapter 8). Bristol, UK: Policy Press.

Richan, W. C. (1996). *Lobbying for social change* (2nd ed.). New York, NY: The Haworth Press.

Ritter, J. (2013). *Social work policy practice: Changing our community, nation, and the world*. Boston, MA: Pearson Education.

הלמידה בקורס כפופה לאמור בטופס ההצהרה להסדרת התנאים המבטיחים איזון נאות בין צרכי הלמידה לבין הזכות לפרטיות, צילום והקלטת השיעור, זכויות יוצרים וקוד התנהגות.

הפניות לפריטי קריאה רלוונטיים נוספים ימסרו במהלך הסמסטר.

סמסטר מהנה ומאתגר!